

LIELI CEĻI, MAZI CEĻI

Dejas 8 pāriem

Dejas mūzikai izmantots Zemgales novada tautas dziesmas „Ķēvīt, mana svilpastīte” motīvs. Savulaik komponists Rudolfs Šteins to attīstījis kā orgīnālkompozīciju ar nošaukumu „Lielī ceļi, mazi ceļi”.

Šādā variantā deja iestudēta Jelgavas vidējās paaudzes deju kolektīvā „Laipa” 2001. gadā.

Meitām dejā labajā rokā ir neliels lakatiņš. Lai ar lakatiņu būtu ērtāk darboties, tam vienā stūrī jāpiešuj cilpiņa, kuru uzmauc uz labās rokas pirksta.

Dejas sākumā dejojāji atrodas pa pāriem viens aiz otra skatuves kreisās malas dibenplāna kulisēs. Pāru satvēriens – kā 1. kustības aprakstā.

PIRMAIS GĀJIENS (Iznāciens)

Mūzikas 1. daļa, 12 taktis x 2

Dzied:	Lielī ceļi, mazi ceļi	- 2x
	Uz Jelgavu aiztecēja.	- 2x
	Jelgaviņa smuka sēta,	- 2x
	Par visāmi pilsētāmi.	- 2x

1. – 4.t. – Iznāk ar 1 kustību pirmie divi pāri un aiziet dibenplānā līdz skatuves labajai malai (1.zīm.).
5. – 8.t. – Iznāk nākošie 2 pāri, Pirmie pāri, pagriežoties pa labi, aiziet līdz skatuves kreisajai malai (2.zīm.)
9. – 12.t. – Pirmie 2 pāri, pagriežoties pa kreisi, aiziet līdz skatuves labajai malai. – Otrie 2 pāri, pagriežoties pa labi, - līdz skatuves kreisajai malai, – Dibēnplānā iznāk 5. un 6. pāris (3.zīm.).

Mūzikas 1. daļu atkārtō.

1. – 4.t. – 1. un 2. pāris, pagriežoties pa labi, dodas uz skatuves kreiso malu. Nākošie 2 pāri seko (4.zīm.). dibēnplānā iznāk pēdējie divi pāri.
5. – 12.t. – Dejojāji turpina virzīties ar 1. kustību, kā parādīts 5. zīmējumā. Gājiēna beigās dejojāji pa pāriem izveido aplī ar seju dejas ceļa virzienā (6.zīm.). puiši gājiēna nobēigunā ar kreiso kāju izpilda piesitienu un atkal to atceļ no grīdas, lai nākošā gājiēnā varētu deju turpināt, sākot ar kreiso kāju.

OTRAIS GĀJIENS

Mūzikas 2. daļa, 12 t.

Dzied:	Vara durvis, glāžu logi,	- 4x
	Pulicrētas istabiņas.	

1. – 4.t. – Dejojāji pa pāriem ar 2. kustību virzās aplī pa dejas ceļu. Partneru aptvēriēns dots 2. kustības aprakstā. Puiši sāk ar kreiso, meitas – ar labo kāju.

- 5.t. – Puiši, sākot ar kreiso kāju, dodas 2 soļus uz skatuves centru. Rokas sānos. – Meitas, sākot ar labo kāju, dodas 2 soļus uz āru.
- 6.t. – Uz „viens” – puiši ar kreiso kāju izpilda vēl vienu soli uz centru, meitas – ar labo uz āru.
Uz „divi” – puiši ar palēcieni uz kreisās kājas izpilda pusapgriezieni pa kreisi, meitas – ar palēcieni uz labās kājas – pusapgriezieni pa labi.
- 7.t. – Ar 2 soļiem partneri tuvojas. – Puisim – labā, kreisā kāja, meitai – kreisā, labā.
- 8.t. – Uz „viens” – puisis izpilda soli uz priekšu ar labo kāju, meita – ar kreiso. Uz „divi” – ar to pašu kāju izpildot palēcieni, partneri sadod rokas valša aptvērienā.
9. - 12.t. – Pāri ar 3. kustību griezienā pa labi virzās aplī pa dejas ceļu.
Gājiena beigās dejojāji izveido 7. zīmējumu.

TREŠAIS GĀJIENS

Mūzikas 3. daļa, 12 t.

1. – 12.t. – Puiši ar muguru pret skatuves centru virzās ar 2. kustību iekšējā aplī pa dejas ceļu. Rokas puišiem sadotas aizmugurē. Puiši 12 taktīs apiet pusotru apli.
Meitas ar 3. kustību griezienā pa labi – virzās pret dejas ceļu, pavirzās ½ apli.
Gājiena beigās izveido pusapli. Pusapli izved 8. meita un 8. puisis (8.zīm.).

CETURTAIS GĀJIENS

Mūzikas 3. daļa, 12 t.

1. – 2.t. – Dejojāji pa pāriem ar 2. kustību dodas uz skatuves centru (8.zīm.).
3. – 4.t. – Aptvērienu nemainot, ar 2. kustību pāri izpilda puspagriezieni pa kreisi.
5. – 8.t. – Ar 4. kustību pāri virzās vispirms no centra uz āru, pēc tam atmuguriski uz centru. 8. t. beigās palēciena laikā partneri pagriežas ar seju viens pret otru.
9. – 12.t. – Ar 3. kustību griezienā pa labi pāri pusapli dodas no centra uz āru. – 12. taktī partneri rokas atlaiž un ieliek sānos. Visi nostājas kā parādīts 9. zīmējumā.

PIEKTAIS GĀJIENS

Mūzikas 3a. daļa, 12 t.

1. – 8.t. – Puiši ārējā pusapli izpilda 5. kustību pa kreisi, pa labi (9.zīm.). – Meitas iekšējā pusapli griežas ar 6. kustību uz vietas pa labi. – Visi kustību sāk un beidz ar seju pret skatuves centru.
9. – 12.t. – Puiši ar galopa soli, sākot no pusapļa vidus, ik pa četriem mainoties, dodas uz skatuves pretējo malu, un izveido vienu līniju. Vcd 4. un 5. puisis. Puišu līnijā labo roku uzliek priekšējum uz labā pleca. Kreisā roka sānos.
Meitas ar 1. kustību no abiem pusloka galiem sāk virzīties gar skatuves

malām uz dibenplānu (10.zīm.).

SESTAIS GĀJIENS

Mūzikas 3a. daļa, 12 t.

1. – 8.t. – Puiši ar 2. kustību, virzoties sāniski ar kreiso plecu pret skatītājiem, dodas uz priekšplānu (10.zīm.). – Meitas, turpinot 1. kustību, dibenplānā mainās kā parādīts 10. zīmējumā, un dodas uz skatuves pretējo malu.
9. – 12.t. – Puiši ar galopa soli no abiem līnijas galiem gar skatuves malām dodas pie savām partnerēm. Puišiem – 6 galopa soļi, pēc tam 12. taktī ar savu partneri nostājas valša aptvērienā kā parādīts 11. zīmējumā. – Meitas, turpinot 1. kustību, skatuves malās veido līnijas, kur sagaida puišus.

SEPTĪTAIS GĀJIENS

Mūzikas 3. daļa, 12 t.

1. – 4.t. – Pāru līnijas ar 2. kustību dodas uz skatuves vidu (11.zīm.). – 4. taktī, līnijām skatuves vidū satiekoties, meitas apmainās vietām, – aiziet pie pretējās malas puišiem.
5. – 8.t. – Puiši valša aptvērienā ar pretējās puses meitu, griežoties pa kreisi, dodas ar 2. kustību uz savu skatuves malu, kur atkal pagriežas pa kreisi.
9. – 12.t. – Dejotāji pa pāriem atkal dodas uz skatuves vidu. 12. taktī meitas atgriežas pie saviem partneriem.

ASTOTAIS GĀJIENS

Mūzikas 3. daļa, 12 t.

1. – 4.t. – Dejotāji pa pāriem valša aptvērienā ar 2. kustību virzās kā parādīts 12. zīmējumā, – priekšējie un dibenplāna pāri dodas uz skatuves malām, vidējie – uz priekšplānu.
5. – 8.t. – Nonākuši 13. zīmējumā parādītās vietās, pāri ar 2. kustību mainās vietām (13.zīm.).
9. – 12.t. – Dejotāji ik pa diviem pāriem vēlreiz apmainās vietām un gājiena beigās nostājas kā parādīts 14. zīmējumā – 4 līnijās.

DEVĪTAIS GĀJIENS

Mūzikas 1. daļa, 12 t.

- Dzied: Jelgaviņa smuka sēta, - 2x
Par visāmi pilsētāmi. - 2x
1. – 10.t. – Puiši līnijās izpilda 5. kustību (14.zīm.). meitas uz vietas izpilda 6 kustību.
11. – 12.t. – Ar 4 soļiem partneri pieiet viens pie otra un, sadodot rokas dejas sākuma satvērienā kā teikts 1. kustības aprakstā, – nostājas kā parādīts 12. zīmējumā.

DESMITAIS GĀJIENS

Mūzikas 1. daļa, 12 t.

Dzied: Lieli ceļi, mazi ceļi - 2x
 Uz Jelgavu aiztecēja. - 2x

1. - 4.t. – Dejojāji pa pāriem ar 1. kustību virzās kā parādīts 15. zīmējumā, - līdz pretējai skatuves malai.
5. - 8.t. – Pagriežoties pa kreisi, dejojāji virzās atkal līdz pretējai skatuves malai, - līdz gājiena sākuma vietai.
9. - 12.t. – Pagriežoties pa labi, vēlreiz virzās līdz pretējai skatuves malai, - dejojāji nonāk pretējos galos nekā gājiena sākumā. – gājiena beigās nostājas pa pāriem valša aptvērienā kā parādīts 16. zīmējumā.

VIENPADSMITAIS GĀJIENS

Mūzikas 2. daļa, 12 + 4 t.

Dzied: Jelgaviņa smuka sēta, - 4x
 Par visāmi pilsētāmi. - 2x

1. - 4.t. – Pirmās līnijas dejojāji pa pāriem valša aptvērienā ar 2. kustību dodas uz priekšplānu.
Otrās līnijas pāri dodas uz dibenplānu (16.zīm.).
5. - 8.t. – Pirmās līnijas pāri ar 2. kustību apgriežas uz vietas pa kreisi (17.zīm.). – Otrās līnijas pāri nāk ar 2 kustību uz priekšplānu un paliek aiz 1. līnijas.
9. - 10.t. – Dejojāji pa pāriem valša aptvērienā virzās atmuguriski uz dibenplāna pusi (18.zīm.). – Puiši, sākot ar kreiso kāju, atkāpjas 3 soļus un vēl izpilda palēciena soli uz kreisās kājas. – Meitām tā pati darbības ar pretējo kāju.
11. - 12.t. – Puiši turpina iepriekšējo 9. – 10. t. darbību, sākot ar labo kāju. Virzoties paši atmuguriski, puiši vienlaicīgi izgriež meitu zem savas kreisās ar meitu sadotās rokas pa kreisi. Brītvās rokas sānos. – Meitas, griežoties pa kreisi, darbību sāk ar kreiso kāju. – 12. takst beigās partneri pagriežas ar seju viens pret otru.

Mūzikas 9. – 12. t. atkāro (Coda).

9. - 12.t. – Dejojāji pa pāriem divās līnijās valša aptvērienā ar 3. kustību griezienā pa labi strauji dodas uz skatītāju pusi (18.zīm. punktētā bulta). – 12. t. beigās, roku aptvērienu neatlaižot, visi izpilda palēcieni uz abām kājām. Paliekot pa pāriem nelielā iesēdienā, šādā pozā nobeidz deju. – Mūzikā seko neliela pauze.

AIZGĀJIENS

Mūzikas 3. daļa, 12 taktis

Dejojāji sadod rokas pa pāriem kā iznācienā dejas sākumā. Virzoties kā parādīts 19. zīmējumā, dejojāji ar 1. kustību braši „aizbrauc” no skatuves kulisēs.

KUSTĪBU APRAKSTS

1. kustība

Kustību izpilda pa pāriem. Pulsim abas rokas padotas uz aizmuguri un saņemtas kopā. Meita ar kreiso roku pieķeras pie puīša sadotajām rokām. Labajā rokā meitai lakatiņš, kuru ik pa 2 taktīm pavēcina uz augšu.

Kustību izpilda 4 taktīs. Visi sāk ar labo kāju.

- 1.t. – Uz „viens” – solis uz priekšu ar labo kāju. – Meita labo roku ar lakatiņu vēzē uz augšu.
Uz „i” – solis ar kreiso kāju.
Uz „divi” – solis ar labo kāju.
 - 2.t. – Uz „viens” – solis ar kreiso kāju.
Uz „divi” – solis ar labo kāju.
2. t. laikā meita tur lakatiņu labajā rokā augstu paceltu.
3. – 4.t. – Turpina 1. – 2. t. darbību, sākot ar pretējo kāju. Meitai darbība ar lakatiņu tāpat ar labo roku.
Puiši kustību izpilda, kājas ceļot lokot un augsti cilājot, - „kumeļu solis”.
Augums stalts.

2. kustība

Izpilda 2 taktīs. Puiši sāk ar kreiso kāju.

- 1.t. – Uz „viens” – solis uz priekšu ar kreiso kāju.
Uz „i” – neliels solis ar labo kāju.
Uz „divi” – solis uz priekšu ar kreiso kāju.
- 2.t. – Uz „viens” – solis uz priekšu ar labo kāju.
Uz „divi” – kreiso kāju izliek priekšā uz papēža.
Meitas kustību izpilda ar pretējo kāju.

Ja dejojāji kustību izpilda pa pāriem, tad partneriem ir slēgtais aptvēriens ar sānis sadotām rokām. Pie tam partneriem augums ir pusapgriezienā kustības virzienā (promenādes pozīcija). Ērtības labad šāds aptvēriens dejā tiks saukts ierastāk, - par valša aptvērienu.

3. kustība

Izpilda 2 taktīs pa pāriem valša aptvērienā griezienā pa labi. Divu takšu laikā izpilda pilnu apgriezieni. Puiši sāk ar kreiso kāju, meitas – ar labo.

Meitas dejā šo kustību izpilda arī pa vienai.

- 1.t. – Uz „viens” – solis ar kreiso kāju sānis, uzsākot griezienu pa labi.
Uz „i” – turpinot griezienu pa labi, solis ar labo kāju.
Uz „divi” – solis ar kreiso kāju.
- 2.t. – Uz „viens” – solis ar labo kāju, turpinot griezienu pa labi.
Uz „divi” – palēciens uz labās kājas, - nobeidzot pilnu apgriezieni pa labi.

Meitas kustību izpilda ar pretējo kāju.

4. kustība

Izpilda pa pāriem valša aptvērienā. Puiši sāk ar kreiso kāju.

- 1.t. – Uz „viens” – solis uz priekšu ar kreiso kāju.
Uz „divi” – solis uz priekšu ar labo kāju.
- 2.t. – Uz „viens” – solis uz priekšu ar kreiso kāju.
Uz „divi” – palēciens uz kreisās kājas.
- 3.t. – Divi soļi – labā, kreisā kāja atmuguriski atpakaļ.
- 4.t. – Uz „viens” – solis atmuguriski atpakaļ ar labo kāju.
Uz „divi” – palēciens uz labās kājas.
Meitas kustību izpilda ar pretējo kāju.

5. kustība

Izpilda puiši 4 taktīs.

- 1.t. – Uz „viens” – solis ar kreiso kāju sānis pa kreisi, uzsākot griezienu pa kreisi.
Rokas sānos.
Uz „divi” – turpinot griezienu pa kreisi, solis sānis ar labo kāju.
- 2.t. – Uz „viens” – turpinot griezienu pa kreisi, solis sānis ar kreiso kāju.
Uz „divi” – nobeidzot pilnu apgriezību pa kreisi, ar labo kāju izpilda piesitienu blakus kreisajai. Vienlaicīgi sasiit plaukostas.
3. - 4.t. – To pašu darbību izpilda, sākot ar labo kāju un griezienā pa labi.

Kustību puiši izpilda akcentēti, kājas lokot ceļos.

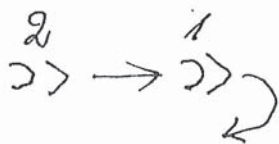
6. kustība

Izpilda meitas 2 taktīs. Kreisā roka sānos. Labā roka darbojas ar lakatiņu.

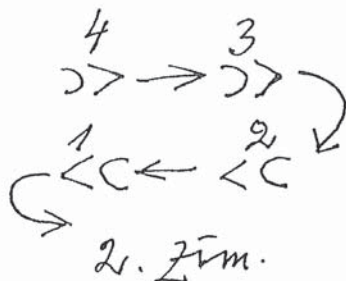
- 1.t. – Uz „viens” – solis ar labo kāju uz vietas, izpildot ceturtdaļpagriezību pa labi.
Uz „i” – kreiso kāju ar nostieptu pēdu noliek sānis uz pirkstgala. Kreisais plecs un seja – pret skatītājiem. Rokas sānos.
Uz „divi” – auguma svaru pārnes uz labās kājas, kreisā kāja paliek nostiepta sānis. Kreisais plecs un seja – pret skatītājiem.
- 2.t. – Uz „viens” – solis ar kreiso kāju uz vietas griezienā pa labi. Labo roku ar lakatiņu strauji vērē uz augšu.
Uz „divi” – ar palēcienu uz kreisās kājas nobeidz pilnu apgriezību uz vietas pa labi.

Kustību turpina, sākot atkal ar labo kāju.

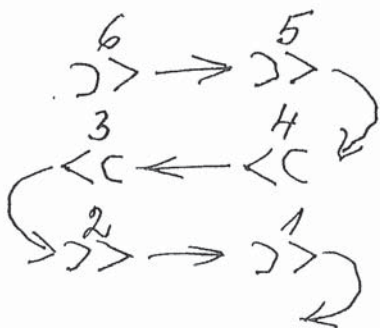
DEJAS "LIELI CEĻI, MAŽI CEĻI" ZĪMĒJUMI

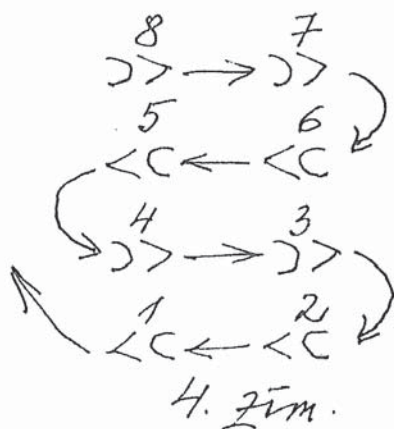
1. zīm.

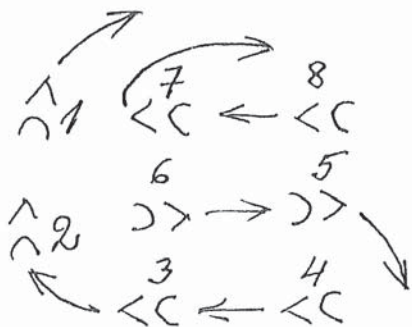
2. zīm.

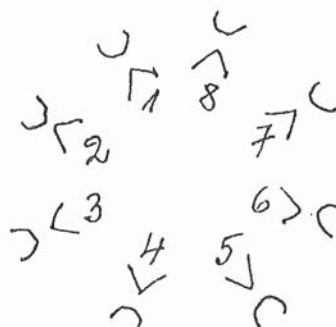
3. zīm.

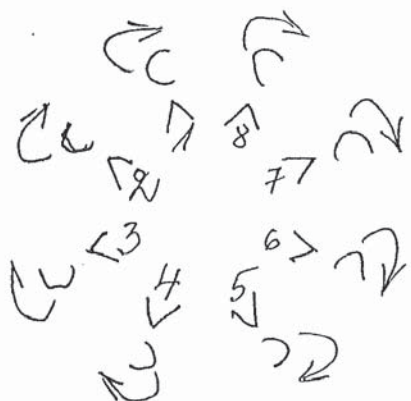
4. zīm.

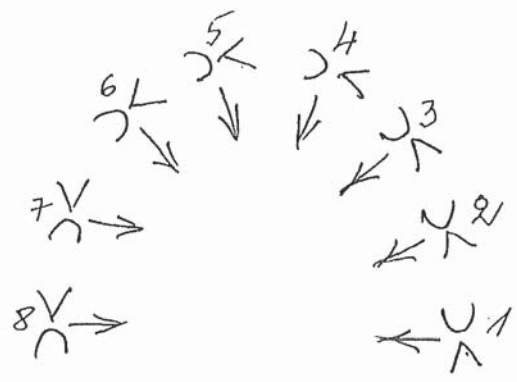
5. zīm.

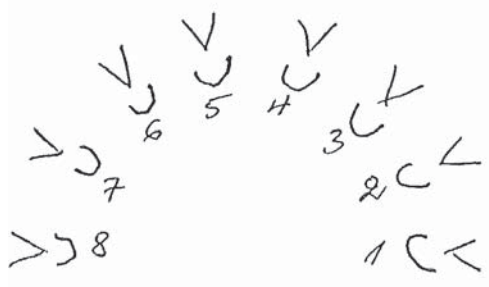
6. zīm.

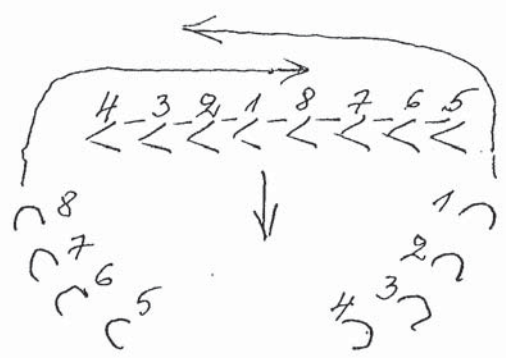
7. Zīm.

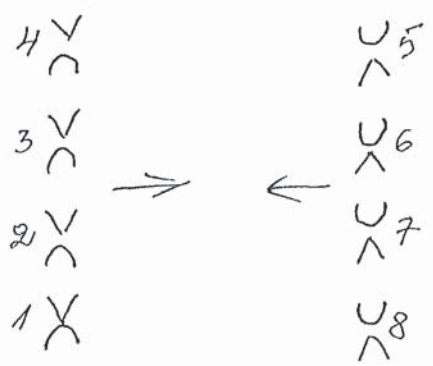
8. Zīm.

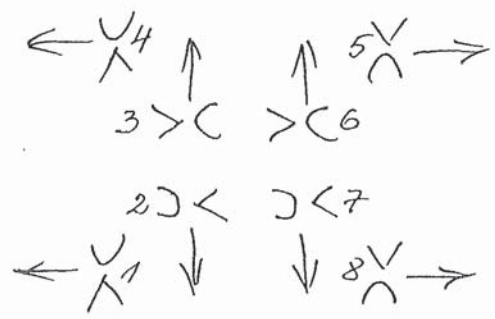
9. Zīm.

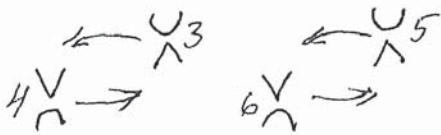
10. Zīm.

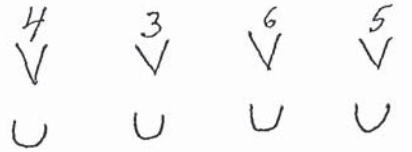
11. Zīm.

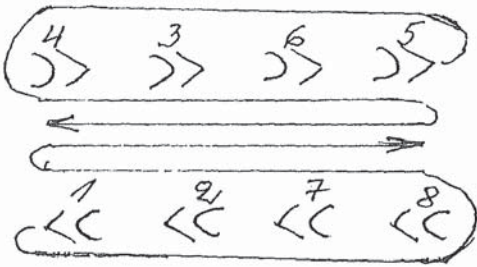
12. Zīm.

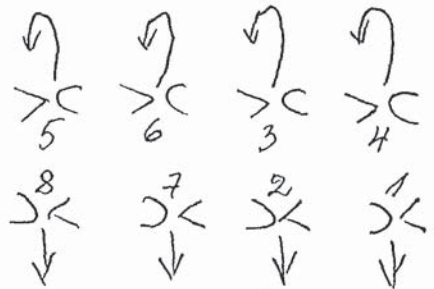
13. Zīm.

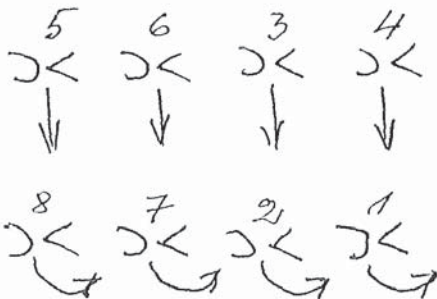
14. Zīm.

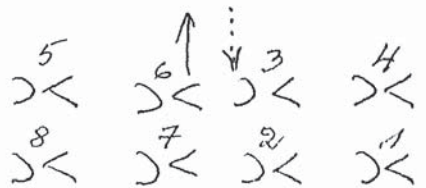
15. Zīm.

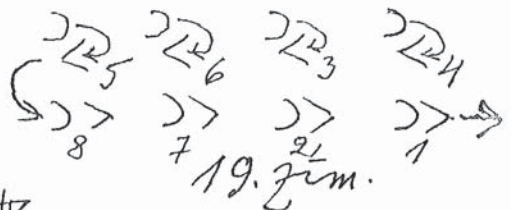
16. Zīm.

17. Zīm.

18. Zīm.

19. Zīm.

R. ŠTEINA MUZ.

LIELI CĒLI, MAZĪCELA

Tenors

① D Em F#m G

② Em F#m G A

③ Am D Em F#m G

③ G D Em F#m G

③ G D Em F#m G

Am Coda

Pizz.

Senza

① 2x ; ② ; ③ 2x ; ③ 2x ; ① 2x ; ② + Coda.